Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на околната среда и водите	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за организация на дейностите по подготовка и представяне на доклади в Комисията на Европейския съюз за прилагане на нормативни актове от правото на Европейските общности в областта на околната среда
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: периода юли – декември 2026 г.
Лице за контакт: Силвия Рангелова, директор на дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“	**Телефон и ел. поща:** 02/9406244 rangelova@moew.government.bg

1. Проблем за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Действащият ред за докладване, уреден в Наредбата за организация на дейностите по подготовка и представяне на доклади в Комисията на Европейския съюз за прилагане на нормативни актове от правото на Европейските общности в областта на околната среда (Наредбата) не съответства на съвременния начин на електронно докладване. Понастоящем докладването се извършва чрез специализирани електронни системи, в които крайните звена въвеждат изискваните данни. Поради това крайните звена са тези, които не само подготвят, но също изпращат докладите поради техническа невъзможност двете действия да бъдат отделени едно от друго и изпълнявани от различни звена – крайно и координационно.

Наредбата беше приета през 2007 г. като национална изпълнителна мярка във връзка с Директива 91/692/ЕИО на Съвета относно стандартизиране и рационализиране на докладите за прилагане на някои директиви, свързани с околната среда (Директива 91/692/ЕИО). Впоследствие нормативната рамка на докладването до Европейската комисия претърпя съществено изменение. С Директива 91/692/ЕИО се целеше рационализиране на задълженията за докладване във връзка с цялото законодателство на Европейския съюз в областта на околната среда, което беше в сила към момента на нейното приемане. На практика обаче не всички изисквания за докладване относно околната среда бяха хармонизирани с Директива 91/692/ЕИО. Освен това много от отделните директиви, за които бяха определени изисквания за докладване в Директива 91/692/ЕИО, впоследствие бяха заменени от правни актове, които не отчитат нейните разпоредби за докладване и въвеждат самостоятелни правила. Основният недостатък е, че Директива 91/692/ЕИО беше

приета преди широкото навлизане на информационните технологии, поради което не предвиждаше съвременните електронни инструменти за докладване. Поради гореизброените причини Европейската комисия стигна до заключението, че повечето от първоначално определените задължения са остарели и вече не пораждат правни последици поради въвеждането на електронни системи за докладване и развитието на европейското законодателство. В резултат на това, Директива 91/692/ЕИО беше отменена с Решение (ЕС) 2018/853 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1257/2013, директиви 94/63/ЕО и 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 86/278/ЕИО и 87/217/ЕИО на Съвета по отношение на процедурните правила при докладването в областта на околната среда и за отмяна на Директива 91/692/ЕИО на Съвета (Решение (ЕС) 2018/853), като установените с нея подходи за докладване бяха заменени от съвременни механизми. Това води до необходимост от промяна на функциите на координационното и крайните звена в Наредбата, така че непосредственото изпращане на докладите да бъде възложено като отговорност на крайните звена, а координационното звено да осъществява функции по проследяване и координация на процеса.

Действащата нормативна уредба не съответства напълно на актуалния обхват и предмет на задълженията за докладване. В секторите по чл. 1, за които прилага установеният организационен механизъм за докладване, не е включен сектор „климат“. Същият с развитието на европейското законодателство се превърна в самостоятелно и съществено направление на мониторинг, оценка и докладване. Също така, Наредбата не съответства на разширения обхват на докладването по отношение на пътните превозни средства. Действащата разпоредба на чл. 2, ал. 5 използва понятието „нови пътнически автомобили“, което не включва всички категории превозни средства, за които съществуват задължения за докладване. Разширеният обхват на задълженията произтича от Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета, в актуалната му редакция след изменението с Регламент (ЕС) 2024/1610, с който се определят стандарти за емисиите на CO2 от нови тежкотоварни превозни средства. Същевременно Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета урежда докладването на данни освен за нови леки пътнически автомобили, също и за нови леки търговски превозни средства.

В допълнение, Наредбата съдържа правила, основани на централизирана информационна система, каквато не е разработена и внедрена. При приемането на Наредбата се предвиждаше създаването на система, която да допринася за по-доброто управление на процеса по докладване, за своевременното изпълнение на задълженията и за по-голяма отчетност. Тя следваше да съдържа индивидуални идентификационни номера на докладите, срокове за представянето им, информационна карта за всеки доклад и друга информация, която да подпомогне координацията между отделните звена и да гарантира проследимост при докладването. Наредбата възлага на координационното звено функции по поддържане и актуализиране на системата. Тези разпоредби са неактуални и неприложими, тъй като предвидената централизирана информационна система не беше създадена.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемите, изложени в т. 1.1, не могат да се решат в рамките на съществуващата нормативна уредба чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Идентифицираните проблеми не могат да бъдат решени в рамките на действащата нормативна уредба, която определя организационния модел, функциите и отговорностите на участващите административни звена и е свързана с конкретен технологичен модел на процеса на докладване.

Наредбата определя конкретни функции на координационното и крайните звена, поради което разпределението на компетентностите не може да бъде извършено с вътрешноведомствен акт,

която да реорганизира дейността им. Необходимо е тези функции да бъдат променени, като крайните звена бъдат определени като звена, които освен че подготвят, също така изпращат докладите, което следва да намери отражение в наредбата. Вътрешни правила биха могли да конкретизират начина на изпълнение на функциите, но не могат да преразпределят нормативно определеното разпределение на компетентностите.

Промяна в организацията на работа не може да реши проблема с предметния обхват на наредбата. Прилагането на правилата за организация на докладването към сектор „климат“ и към останалите непосочени понастоящем превозни средства, за които съществуват изисквания за докладване съгласно европейското законодателство, не може да бъде постигнато по друг начин, освен чрез нормативна промяна.

Съдържанието на централизираната информационна система и свързаните с нея функции на координационното звено са нормативно уредени. Липсата на системата води до неактуални функции на координационното звено и има последици за целия организационен процес, поради което е необходимо да бъдат направени съответни нормативни промени.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Наредбата урежда единствено техническия и организационен ред за изготвяне, представяне и координация на процеса на докладване, като самите задължения за докладване, със съответните изискуеми данни и установени срокове и формати, са уредени в множество актове на правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са изготвяни последващи оценки на въздействието на нормативния акт.

2. Цели:

Проектът на акт цели привеждане на нормативната уредба в съответствие с европейските изисквания за представяне на доклади. Конкретните цели, които се поставят, са:

- привеждане на отговорностите на административните звена в съответствие с използваните електронни системи;

- оптимизиране на процеса на докладване чрез изпращане на докладите директно от крайните звена;

- гарантиране на проследимост при изпълнение на задълженията за докладване;

- актуализиране на предметния обхват на Наредбата по отношение на сектор „климат“;

- включване в обхвата на Наредбата на всички категории превозни средства, за които съществуват задължения за докладване;

- отстраняване на неактуални и неприложими дейности, свързани с централизираната информационна система.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Министерството на околната среда и водите

Министерството на земеделието и храните

Министерството на здравеопазването

Министерството на вътрешните работи

Агенцията за ядрено регулиране

Постоянно представителство на Република България към Европейския съюз

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: При липса на нормативна промяна ще се запази ситуацията, при която крайните звена докладват в електронни системи, както се изисква от европейското законодателство. Съгласно установената административна практика, крайните звена изпращат информация на координационното звено за изпратените доклади, а координационното звено уведомява за изпратените доклади Европейската комисия чрез Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз (ППРБЕС), без тези функции да са регламентирани с наредбата. Ще продължи да се извършва докладване в сектор „климат“ и по отношение на нови леки търговски превозни средства и нови тежкотоварни превозни средства въз основа на пряко приложимото право на ЕС, като се прилага установената административна практика. Ще се запазят разпоредбите относно централизираната информационна система, без действително такава да съществува.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма идентифицирани положителни въздействия върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Правната уредба на подготовката и представянето на доклади в Европейската комисия за прилагането на правни актове на Европейския съюз в областта на околната среда ще продължи да не съответства на прилагания начин на електронно докладване. Координационното и крайните звена ще изпълняват установените в административната практика дейности, без същите да имат нормативна уредба. Това, заедно с липсата на изрично включване на част от актуалните задължения за докладване и запазването на неактуални разпоредби относно централизираната информационна система, създава предпоставки за неяснота относно отговорностите на отделните звена в процеса на докладване. Ще се ограничи предвидимостта на процеса на докладване, тъй като ще зависи в много голяма степен от вътрешни процедури и практики, вместо от ясно определени нормативни правила.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Този вариант не е свързан с въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Този вариант не е свързан с промяна на административната тежест.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за организация на дейностите по подготовка и представяне на доклади в Комисията на Европейския съюз за прилагане на нормативни актове от правото на Европейските общности в областта на околната среда“:

Описание: С нормативната промяна ще се приведе правната уредба в съответствие с фактически прилагания и изискван от правни актове на Европейския съюз модел на електронно докладване, като се актуализират функциите на участващите в процеса административни звена. Крайните звена ще изпращат докладите чрез прилаганите електронни системи, като ще подготвят и предоставят информация на координационното звено за всеки изпратен доклад непосредствено след извършване на докладването, след което координационното звено ще уведомява Европейската комисия чрез ППРБЕС. Ще отпаднат неприложимите функции на координационното звено във връзка с централизираната информационна система. Правилата за организация и координация на процеса на подготовка и извършване на докладването ще се прилагат и към сектор „климат“, новите леки търговски превозни средства и новите тежкотоварни превозни средства.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се постигне съответствие между нормативно определените функции и фактическите дейности на административните звена в процеса на докладване, изпълнявани на база европейското законодателство. Това ще създаде нормативна основа на вече установена административна практика и ще повиши яснотата относно задълженията на координационното и крайните звена. Чрез изричното регламентиране на задълженията на крайните звена за всеки изпратен от тях доклад да информират координационното звено, след което то да уведомява Европейската комисия чрез ППРБЕС, ще се увеличи проследимостта на процеса на докладване. Нормативното преразпределение на функциите няма да доведе до увеличаване на административната тежест за никое от участващите звена. При електронния начин на докладване подготовката и изпращането на докладите не могат да бъдат отделени и извършвани от различни административни звена. Затова се предвижда крайните звена да съвместят тези две дейности, което няма да доведе до допълнително натоварване за тях. Административната тежест за координационното звено също няма да се промени. Отпада неговото задължение да изпраща докладите, но се регламентира изискване да уведомява комисията чрез ППРБЕС за изпратените доклади след представяне на информация от крайните звена. Разширяването на предметния обхват на наредбата няма до доведе до добавена административна тежест за крайните звена, които и понастоящем извършват докладване в областта на климата в изпълнение на изискванията на европейското законодателство. Отмяната на глава трета относно централизираната информационна система ще опрости нормативната рамка, като премахне загубилите практическо значение разпоредби. Ще отпаднат неприложими функции на координационното звено, които не съответстват на електронния начин на докладване. Чрез включването на сектор „климат“ и въглеродните емисии от нови леки търговски превозни средства и нови тежкотоварни превозни средства ще бъде отразено развитието на правото на Европейския съюз в тази област и свързаните задължения за докладване.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани отрицателни въздействия за администрацията от нормативната промяна, тъй като с нея се актуализира съществуващата уредба на процеса на докладване и се регламентират функции, които на практика понастоящем се изпълняват. За администрацията е възможно да възникне необходимост от актуализиране на вътрешните правила, създадени въз основа на досегашните разпоредби на Наредбата. Тази необходимост би била еднократна, с цел привеждане на вътрешните правила относно организацията на докладване в съответствие с нормативните промени.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Този вариант няма да окаже въздействие върху МСП.

Административна тежест: Този вариант не е свързан с увеличаване на административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

---

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

	Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	3	1
Ефикасност	3	1
Съгласуваност	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не се откриват потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……
……
……

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

По проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за организация на дейностите по подготовка и представяне на доклади в Комисията на Европейския съюз за прилагане на нормативни актове от правото на Европейските общности в областта на околната среда предстои да се проведат обществени консултации по реда на чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

Приемането на нормативния акт произтича от отмяната на Директива 91/692/ЕИО с Решение (ЕС) 2018/853. На ниво Европейски съюз не е извършена оценка на въздействието на Решение (ЕС) 2018/853, тъй като основните ползи са свързани най-вече с наличието на по-ясен набор от правила за докладване и не се очаквани икономически ползи. Проектът на Постановление на Министерския съвет е свързан със задълженията за докладване, които са предвидени в множество секторни актове на правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Неприложимо.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Неприложимо.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Силвия Рангелова, директор на дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“, Министерство на околната среда и водите

X

Силвия Рангелова
Директор на дирекция КВЕСМС